

podati zprávu. Nepříčí se tudíž tomuto ustanovení, předsevzme-li místo jiného člena soudu ohledání sám a podá-li o tom, jako se stalo v tomto případě, zprávu soudu předložením zápisu o ohledání, jenž byl u hlavního přelíčení přečten. Nejde proto o žádný dle zákona neplatný úkon přípravného vyhledávání nebo vyšetřování a nemohlo tudíž přečtení zápisu o předsevzatém ohledání místa předsedou hlavního líčení založiti zmatek podle čís. 3 §u 344 tr. ř., to tím méně, že stěžovatel ani jeho obhájce proti čtení jeho se dle protokolu o hlavním líčení neohradili; kdy se dozvěděli o tom, že předseda hlavního líčení předseval sám místní ohledání, je za těchto okolností zcela bezvýznamno. Dovolávání se zmatku podle čís. 1 §u 344 tr. ř. je proto pochybené.

Čís. 1971.

Padělání certifikátu na maso za účelem přijetí masa k dopravě dráhou.

Pachatele nevyvíňuje předpoklad, že maso bude po skončené dopravě znovu ohledáno dříve, než bude dáno do dalšího prodeje.

Jest zmatkem čís. 11 §u 281 tr. ř., nebyla-li při odsouzení pro § 399 tr. zák. vyslovena ztráta neohledaného masa nebo peněz za ně stržených.

(Rozh. ze dne 2. května 1925, Zm I 130/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 9. ledna 1925, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupkem podle §u 320 f) tr. zák. a nebyla vyslovena podle §u 399 tr. zák. ztráta masa neohledaného, pokud se týče peněz za ně stržených, zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž obžalovaný uznán byl vinným přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením ve smyslu §u 320 f) tr. zák., a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. Rozsudkový výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti života podle §u 399 tr. zák. ponechal sice nedotčeným, vyslovil však podle téhož ustanovení ztrátu neohledaného masa, pokud se týče peněz za ně stržených.

D ů v o d y:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným nikoli zločinem podvodu ve smyslu §§u 197, 199 d) tr. zák., pro který ho stihala veřejná obžaloba, nýbrž pouze přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle §u 320 f) tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 28. července 1924 v B. padělal certifikát na maso, tedy veřejnou listinu a se jím téhož dne u železničního dopravního úřadu v Ž. proukázal bez zlého úmyslu, který jest uveden v §u 197 tr. zák., a který spatřuje obžalovací spis v úmyslu obžalovaného, by listivým předstíráním a jednáním uvedl řečený úřad v omyl, jímž měl stát utrpěti škodu na svém právu, vykonávati zdravotní policii. Dle rozhodovacích důvodů napadeného

rozsudku nabyl soud přesvědčení, že obžalovaný jednal sice v úmyslu, dráhu oklamati a dosíci tak převzetí dvou vepřů, na něž zněl certifikát, k dopravě, nikoli však v podvodném úmyslu §u 197 tr. zák., totiž v úmyslu, způsobiti nějakou byt' jen nehmotnou škodu. Soud uvěřil podle rozsudkových důvodů tvrzení obžalovaného, že se odhodlal k činu teprve, když ani starostu obce ani jeho zástupce nezastihl doma, a že certifikát o své újmě vyplnil a ho použil jen z toho důvodu, že bylo nutno dopravit maso co nejrychleji do Prahy, aby se předešlo ještě větší škodě. Tím nemělo však býti řečeno, že soud nepřičítá obžalovanému jeho skutek za zločin snad proto, že se stal z neodolatelného donucení ve smyslu §u 2 g) tr. zák. Podobný výrok, nenacházející podkladu v uvedených skutkových zjištěních rozsudkových, přičil by se ostatně správnému výkladu zákonného pojmu neodolatelného donucení. Rozsudek dospívá však dále k závěru, že si obžalovaný byl při svém skutku nad to dobře vědom, že maso, než bude jeho komisionářem dáno do dalšího prodeje, musí býti řádně ohledáno oprávněným k tomu odborníkem tak, že dle názoru soudu jde tu vlastně jen o porušení předpisů o prozatímním ohledání masa neodborníkem, jež bylo potřebno pouze pro převzetí masa k dopravě po železnici, a nelze prý »porušení tohoto předběžného ohledání neodborníkem« považovati již přímo za porušení vlastních předpisů zdravotně-policejních.

Zmateční stížnost označuje, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř., právní názor, který došel výrazu posléz naznačeným stanoviskem rozsudku, právem jako mylný a nutno uznati, že skutek obžalovaného byl napadeným rozsudkem podřaděn skutkové podstatě pouhého přestupku podle §u 320 f) tr. zák. jen následkem mylného výkladu zákona. K zavedení certifikátů na maso zavdaly podle výnosu ministerstva vnitra ze dne 7. srpna 1884, čís. 8050, podnět závady při dopravě masa (a poražených zvířat domácích) a byly certifikáty zavčedeny k cíli účinného provádění prohlídky jatečného i drobného dobytka, předepsané §em 12 zákona o dobytčích nákazách ze dne 29. února 1880, čís. 35 ř. zák. (nyní §em 13 zákona ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák.) a k hájení zdravotních a zvěrolékařsko-policejních zájmů, a bylo stanoveno, že zásilky masa (nebo poražených domácích zvířat), určené pro obchod a trh, smějí k dopravě na drahách nebo na lodích býti převzaty jen tehdy, jsou-li kryty certifikáty o prohlídce, předsevzaté řádně na místě porážky, a že zboží ohledacími certifikáty nekryté dlužno pozastaviti. Z tohoto předpisu vychází na jevo především, že certifikáty na maso jsou průkazem, písemným osvědčením skutečnosti, že maso, byvši ohledáno úředně k tomu ustanoveným orgánem, bylo shledáno zdravým a požitelným. Potvrzení této okolnosti jest nejpodstatnější částí obsahu certifikátu a smí maso býti převzato k dopravě po dráze nebo po lodí jen tehdy, obsahuje-li certifikát potvrzení, že maso bylo prohlídkou shledáno zdravým a požitelným. Povinnosti, předložiti zároveň s masem, o jehož dopravu jde, také certifikát na ně, nemůže tudíž toho, kdo tak činí, sprostiti ani předpoklad, že maso, než bude (po skončené dopravě) dáno do dalšího prodeje, bude musiti býti znovu ohledáno. Neprávem zdůrazňuje rozsudek, že teprve tu jde o řádné ohledání masa oprávněným k tomu odborníkem, označuje zároveň prohlídku

jeho na místě porážky stejně neprávem za pouhé prozatímné ohledání neodborníkem. Přehlížíť, že také tuto prohlídku masa předsebere a certifikát spolupodpisuje úředně k této funkci ustanovený orgán, ohledač masa, tedy rovněž osoba, vyzbrojená pro tento úkol nutnými odbornými vědomostmi a zkušenostmi. Neměl-li by výsledek prohlídky na místě porážky, zapsaný do certifikátu, významu, nebylo by vůbec zapotřebí předpisu, jímž bylo uloženo krýti jimi zásilky masa po dráze nebo po lodi. Tímto předpisem mělo zřejmě býti docíleno toho, aby ani k dopravě na místo určení nebylo přijímáno maso nezdravé a nepoživatelné.

V daném případě jeví se tudíž skutek obžalovaného jako čin, směřující k obejití cíle, sledovaného úředními předpisy o certifikátech na maso, ochrany obyvatelstva před nebezpečím, hrozícím z koupě a požívání masa zdraví škodlivého, nepoživatelného neb aspoň méněcenného, to tím spíše, když podle zjištění samotného rozsudku jedno z prasat bylo podezřelé červenkou, tudíž nemocí, uvedenou v §u 16 zákona ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák. mezi nemocemi nakažlivými, takže již za železniční dopravy bylo nebezpečí jejího přenesení. Rozsudek spatřuje tudíž v předložení certifikátu na maso dráze mylně pouhou formalitu, potřebnou jen pro převzetí masa k dopravě po dráze; zmateční stížnost je v právu, dovozujíc, že šlo o poškození samotného účelu, sledovaného předpisem o povinnosti předkládati zároveň s masem, podávaným k dopravě po dráze, i certifikát na ně, totiž jednak snahy, zamezení rozšiřování a zavlečení nemocí zvířat, jednak ochrany obyvatelstva před škodami rázu zdravotního i národohospodářského. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a rozsudkový výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením ve smyslu §u 320 f) tr. zák. zrušiti jako zmatečný podle čís. 10 §u 281 tr. ř. Ve věci samé rozhodnouti nebylo však zrušovacímu soudu možno, neboť v rozsudku ani v jeho rozhodovacích důvodech nejsou následkem onoho právního omylu soudu zjištěny ony skutečnosti, které by při správném použití zákona nálezu zejména po stránce subjektivní za základ položiti bylo. Nezbylo tudíž, než odkázati věc podle §u 283 čís. 3 tr. ř. na soud první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Jak zmateční stížnost, dovolávající se důvodu zmatku čís. 11 §u 281 tr. ř., právem dále vytýká, soud, uznáv obžalovaného vinným přestupkem proti bezpečnosti života podle §u 399 tr. zák., opomenul vysloviti ztrátu neohledaného masa nebo peněz za ně stržených, kterou uvedený předpis zákonný vedle hlavního trestu výslovně jako vedlejší trest uložiti stanoví. Jelikož soud takto překročil při výměře trestu svoji trestní pravomoc způsobem, zakládajícím zmatečnost rozsudku podle čís. 11 §u 281 tr. ř., bylo také v tomto směru odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 1972.

Pod ustanovení §u 9 tr. zák. spadají nejen případy, ve kterých ten, na něhož bylo působeno, se ke zločinu svěsti nedal, nýbrž i případy,